

۱۴۴۱۵۹۸

۹۵ / ۸ / ۴

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**نخستین قوانین موقتی اصول
محاکمات حقوقی مصوب
کمیسیون قوانین عدلیه
مورخ ۱۳۱۰ شمسی**

تدوین

گروه علمی مؤسسه آموزش عالی آزاد خوارزمی

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۵

عنوان قراردادی

ایران. قوانین و احکام

Iran. Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور

نخستین قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی مصوب
کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۱۲۹۰ شمسی / تدوین گروه علمی
موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش.

مشخصات نشر

تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری

۲۳۷ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۰۰-۴

وضعیت چاپ: سترسی: فیفا

یادداشت

کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع

حقوق جزا -- ایران

موضوع

Criminal law -- Iran

شناسه افزوده

موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

رده بندی کنگره

ذکر ۱۳۰ - ۳۷۹ KMH

رده بندی دیویی

۴۵/۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۱۳۷۲۵

نام کتاب

نخستین قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۱۲۹۰ شمسی

ناشر

چتر دانش

تدوین

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

نوبت و سال چاپ

اول - ۱۳۹۵

شمارگان

۱۰۰۰

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۰۰-۴

قیمت

۶۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۳

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی مصوب کمیسیون قوانین	
عدلیه «مورخ ۲۶ رمضان و ۱۹ ذی القعدة ۱۳۲۹ قمری».....	۱۰
مواد عمومی.....	۱۰
باب اول: اصول محاکمات حقوقی در محاکم صلحیه.....	۱۲
محل اول: در صلاحیت محاکم صلحیه.....	۱۲
محل دوم: در عرض حال و احضار.....	۱۷
فصل سوم: در اقبالات و رسیدگی محکمه صلح.....	۲۱
مبحث اول: در حق متداعیین و رسیدگی محکمه صلح در مواردی که	
محکمه مذکور حق خاتم را دارد.....	۲۱
مبحث دوم: در رسیدگی محکمه صلح در مواردی که محکمه مذکوره فقط	
حق اصلاح را دارد.....	۲۵
فصل چهارم: در دلائل و تعقیبات.....	۲۸
مبحث اول: مواد عمومی.....	۲۸
مبحث دوم: در باب شهود.....	۳۱
مبحث سوم: در حلف و تحلیف.....	۳۳
مبحث چهارم: در اقرار.....	۳۳
مبحث پنجم: در اسناد کتبی.....	۳۴
مبحث ششم: در معاینه محلی و عقیده اهل خبره.....	۳۵
فصل پنجم: در تأمین مدعی به.....	۳۷
فصل ششم: در حکم.....	۳۸
فصل هفتم: در احکام غیابی و اعتراضات.....	۴۱
فصل هشتم: در شکایت از احکام و قرارهای محاکم صلحیه.....	۴۴
فصل نهم: در ترتیب رسیدگی استینافی در محکمه ابتدایی.....	۴۶
فصل دهم: در تمیز احکام محاکم ابتدایی که استینافاً صادر می شود.....	۴۸
فصل یازدهم: در رد و جرح امنای صلحیه.....	۴۹

فصل دوازدهم: در اجرای احکام محاکم صلحیه	۵۰
باب دوم: اصول محاکمات حقوقی در محاکم ابتداییه	۵۲
فصل اول: در تجدید صلاحیت محاضر شرعیه و محاکم ابتدایی	۵۲
مبحث اول: در صلاحیت محاضر شرعیه	۵۲
مبحث دوم: در صلاحیت محاکم ابتدایی	۵۴
مبحث سوم: در اختلاف حاصله از صلاحیت محاکم عدلیه و ترتیب نسویه	۵۷
آن در محاکم عدلیه	۵۷
فصل دوم: در رکالای متداعیین	۶۰
فصل سوم: در عرایض	۶۴
فصل چهارم: در ترتیب مدعی به	۶۸
فصل پنجم: در اقدامات محکمه قبل از رسیدگی به دعوا	۶۹
مبحث اول: احضار به حکم و ابلاغ احضارنامه	۶۹
مبحث دوم: موعد احضار محکمه	۷۴
مبحث سوم: در حضور به محکمه و انتخاب محل اقامت	۷۶
مبحث چهارم: در مقدمات کتبی دعوا	۷۷
فصل ششم: در رسیدگی به دعوا	۷۸
مبحث دوم: در دعوای متقابل	۸۱
مبحث سوم: عقیده مدعی العموم	۸۲
فصل هفتم: در ترتیبات اختصاری محاکمه	۸۳
فصل هشتم: در دلایل و تحقیقات	۸۵
مبحث اول: مواد عمومی	۸۵
مبحث دوم: در تحقیقات از اهل محل	۸۶
مبحث سوم: در اسناد کتبی	۸۸
اول: در ترتیب ابراز و خواستن اسناد کتبی	۸۸
دوم: در اعتبار اسناد کتبی	۹۱
مبحث چهارم: در اقرار	۹۶

فصل نهم: در رسیدگی به صحت دلایل.....	۹۷
مبحث اول: در مواد عمومی.....	۹۷
مبحث دوم: در معاینه محلی.....	۹۹
مبحث سوم: عقیده اهل خبره.....	۱۰۰
مبحث چهارم: در رسیدگی به اسناد کتبی.....	۱۰۳
اول: قواعد عمومی.....	۱۰۳
دوم: رسیدگی به اسناد در صورت اظهار تردید (شک و شبهه) در اعتبار آن.....	۱۰۵
سوم: در ادعای بیعت اسناد.....	۱۰۷
چهارم: در تطبیق اسناد و مهر در مورد اظهار تردید و ادعای جعلیت.....	۱۱۱
فصل دهم: در بهارات و تقاضاهای اتفاقی.....	۱۱۴
مبحث اول: در ایرادات.....	۱۱۴
مبحث دوم: در تأمین مدعی.....	۱۱۶
اول: قواعد عمومی.....	۱۱۶
دوم: اقسام تأمین مدعی به.....	۱۱۸
سوم: در ترتیب توقیف اموال غیر منقوله.....	۱۱۹
چهارم: ترتیب توقیف اموال منقوله.....	۱۲۰
پنجم: در باب ضمانت.....	۱۲۲
مبحث سوم: در جلب شخص ثالث.....	۱۲۴
مبحث چهارم: دخول شخص ثالث به دعوا.....	۱۲۶
مبحث پنجم: در رد حکام عدلیه.....	۱۲۱
مبحث ششم: در توقیف و تعقیب و بطلان محاکمه.....	۱۲۷
فصل یازدهم: در حکم.....	۱۳۲
مبحث اول: در صدور حکم.....	۱۳۲
مبحث دوم: در احکام غیابی.....	۱۳۶
مبحث سوم: در اجرای موقت احکام.....	۱۴۲

باب سوم: در استیناف احکام	۱۴۴
فصل اول: مواد عمومی	۱۴۴
فصل دوم: در موعد استیناف	۱۴۶
فصل سوم: در عرضحال و مقدمات رسیدگی استینافی	۱۴۷
فصل چهارم: در شرایط و ترتیب رسیدگی استینافی	۱۵۱
باب چهارم: در وسایل فوق العاده برای اعتراض بر حکم	۱۵۴
فصل اول: در اعتراض شخص ثالث بعد از صدور حکم	۱۵۴
فصل دوم: در اعاده محکمه - (تجدید نظر)	۱۵۷
مبحث اول: در موارد اعاده محاکمه	۱۵۷
مبحث دوم: در موعد اعاده محاکمه	۱۵۸
مبحث سوم: در استندادن اعاده محاکمه و ترتیب رسیدگی	۱۶۰
فصل سوم: در اجرای احکام	۱۶۳
مبحث اول: در مواد عمومی	۱۶۳
مبحث دوم: در ترتیب استدعاء	۱۶۴
مبحث سوم: در احضار متداعیین و ترتیب رسیدگی	۱۶۸
مبحث چهارم: در موارد نقض و ابرام	۱۷۱
مبحث پنجم: در اقدام محکمه تمیز بعد از نقض	۱۷۵
مبحث ششم: در تمیزی که از طرف مدعی اعموم مانع می شود	۱۷۷
باب پنجم: در مواعد	۱۷۸
فصل اول: قواعد عمومی در حساب کردن مواعد	۱۷۸
فصل دوم: در دادن مهلت و تجدید مواعد	۱۷۹
باب ششم: در اجرای احکام محاکم عدلیه	۱۸۱
فصل اول: در قواعد عمومی	۱۸۱
مبحث اول: در مقدمات اجرا	۱۸۱
مبحث دوم: در کیفیت اجرا	۱۸۶
فصل دوم: در توقیف اموال منقوله	۱۸۸

مبحث اول: در مواد عمومی	۱۸۸
مبحث دوم: در ترتیب صورتی که از اموال منقوله برداشته میشود	۱۸۹
مبحث سوم: در تقویم اموال منقوله	۱۹۲
مبحث چهارم: در حفظ اموال توقیف شده	۱۹۳
مبحث پنجم: در توقیف اموال منقوله مدیون که در نزد اشخاص ثالث است	۱۹۵
مبحث ششم: در توقیف اموال غیر منقوله	۱۹۷
مبحث اول: مواد عمومی	۱۹۷
مبحث دوم: در ترتیب صورت اموال غیر منقوله	۱۹۹
مبحث سوم: در تقویم اموال غیر منقوله	۲۰۲
مبحث چهارم: در حفظ مال غیر منقول توقیف شده	۲۰۴
فصل چهارم: در تأیید طلب داین	۲۰۵
فصل پنجم: در فروش اموال توقیف شده	۲۰۵
مبحث اول: در فروش مال منقول	۲۰۵
مبحث دوم: در فروش اموال غیر منقول	۲۱۲
فصل ششم: در تقسیم حاصل فروش مابین طلبکاران متعدد	۲۱۷
فصل هفتم: در اتخاذ وسایل برای تأدیه دین	۲۱۸
باب هفتم: در اصلاح و حکمیت	۲۲۲
فصل اول: در صلح متداعیین	۲۲۲
فصل دوم: در حکمیت	۲۲۳
باب هشتم: در مخارج عدلیه	۲۳۰
فصل اول: در مخارج محاکمه	۲۳۰
فصل دوم: در خرج اجرای حکم	۲۳۳
فصل سوم: در مخارج دفتر خانه	۲۳۳
فصل چهارم: در باب اشخاصی که استطاعت تأدیه مخارج عدلیه را ندارند	۲۳۴
فصل پنجم: در تعلق مخارج عدلیه	۲۳۵

سخن ناشر

تاریخ، هویت بشر است و ... ساختار هر جامعه‌ی با ساروجی از پیشینه‌ش شکل می‌گیرد تا «باشندگان» امروزش به‌پشتوانی آن، به سامان سازند شرایط را برای «آیندگانی» که درآینده، به‌درومی می‌نشینند.

هر اجتماعی در گذرگاه تاریخ خویش، بزنگاه‌هایی دارد که رخداد هایش، تحریک‌کننده‌ی سرنوشت فردایش می‌شود. از این روی، بازیگری در احوال مردم، و گمان سهری شده، نه تنها آموزه‌هایی را با خود دارد، بلکه سرشار از «عدالت» و «اطف» است از چگونگی کرد و کار، روابط، زبان و ادب کلامی و نگرانی‌هایشان.

بی‌گفت و نه، من که المانز با قدنی هفت هزاره‌ی، آگند چنین حوادثی است و ...

«انقلاب مشروطه»، در زمزمه‌ی همین اتفاقات سرزمین مان است که موجب درگونی شرف و بیادین در ساختار جامعه‌ی ایران گردید. حادثه‌ی که نه فقط بیان «استبداد» و «خودکامگی» و «جاهل» سلاطین قجری را از ریشه برکند و نیروی زیر کرد، که شهد آزادی را به‌مرمان چنانید و درمی به‌روشنای دنیایی نوین، به‌روی شان کشور و باینداری ایشان، موجب گردید تا «قانون»، مفهوم و تعیش را باز یافته و جماعت ایرانی، با وثرگانی همچون «آزادی یان و اندیشه»، «عدالت»، «مجلس»، «حقوق مدنی»، «مسئولیت اجتماعی» و ... آشنا شده و جایگاه راستین خود در مناسبات سیاسی و تعیین سرنوشت خویش و زادبومشان را باز شناسند.

برکنار از همه‌ی پیامدهای انقلاب مشروطه، یکی از عواملی که دوستداران خوانش کارنامه‌ی گذشتگان را به‌مطالعه‌ی این برهه از تاریخ ایران، تهیج می‌کند، زبان و ادبیات این عصر است که به‌لحاظ تفاوت‌های فاحش اش با فرهنگ روزگار ما،

جذب و کششی خاص دارد. ادبیاتی با غنایی ویژه. فرهنگی که نه تنها در مکتب و شوراهای عادی آن زمانه جاری بوده، بلکه مکاتبات رسمی و حقوقی اش را نیز تحت تأثیر داشته است.

با چنین پیشگامی، انتشارات چتر دانش به عنوان نشر دهنده ی کتب حقوقی، با صرف آشنا نمودن نسل امروز جامعه ی حقوقی ایران، به ویژه جوانانی که در هیأت دایه جوی سور اندامه ی پوشیدن ردای وکالت و قضاوت و... به سر دارند، با چند جور نمودن و نگارش قوانین در آن عهد و باز شناخت روشن بینی نگارندگان آن، اندام مجموعه کتب هایی در این زمینه را در دستور کار قرار داده که ششمین جلد آن با عنوان «خستین قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی» همراهِ اینک در دستار شماس.

بر واضح است که قوانین مسرّح در این کتب و کتاب های بعدی، کلاً منسوخ شده اند و باز نشر شان تنها به این دلیل است که خواندنش را از دیدگاه آشنایی با نحوه ی تدوین اولین قوانین حقوقی بر پایه نظر ارباب امانت، آن هم در ایام واپس ماندگی جامعه ی ایران عهد قبح برای باشندگان مروه و حلقه ی علم حقوق، به فایده دیدیم.

انتظار بر آن است تا اقدام انتشارات چتر دانش در نشر کتب با مضامین حقوقی، مورد اقبال اهل حقوق و دوستداران تاریخ، واقع شده و در «کان کراسنگ» در حیطه ی تاریخ و حقوق نیز با مرهمودها و دانش و دانسته ی انسان در این مقوله، ما را یاری رسان شوند تا کاستی هائمان در دستیابی به هدفی که شرحش رفت، به حداقل برسد.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش